

5. feladatsor

Lineáris függetlenség, bázis, koordinátasor
Elemi feladatok:

1. Feladat. Lineárisan függő, avagy független az alábbi vektorrendszer?

- (1) $(1, 0, 1), (1, 1, 1), (1, 0, 1)$,
- (2) $(1, 2, 1), (1, -1, 1), (1, 1, 0)$,
- (3) $(1, 1, 2), (1, -1, -1), (0, 2, 3)$.

2. Feladat. Határozzuk meg az alábbi vektorrendszerek rangját.

- (1) $(1, 0, 1, 1), (-1, 1, 0, 1), (0, 0, 0, 0), (0, 1, 1, 2)$,
- (2) $(1, 2, 1, 0), (1, 1, 1, 1), (1, -2, 1, 0)$,
- (3) $(1, 1, 0, 0), (-1, 1, -1, 1), (1, 1, 2, 3)$.

3. Feladat. Döntsük el a V vektortér adott vektorrendszeréről, hogy bázis-e.

- (1) $V = \mathbf{R}^3$, $(1, -1, 2), (1, 1, 1), (0, 1, 2), (1, -2, 1)$,
- (2) $V = \mathbf{R}^3$, $(1, -1, 0), (1, 1, 1), (1, -3, -1)$,
- (3) $V = \mathbf{R}^3$, $(1, 2, -1), (-1, 1, 1), (1, 2, 0)$,
- (4) $V = \mathbf{R}^4$, $(1, -1, 1, 1), (0, 1, 2, 1), (1, 1, 1, 0), (-1, 2, 1, 1)$.

4. Feladat. Adjuk meg a v vektor koordinátáit a megadott bázisban.

- (1) $v = (1, -1, 1)$, bázis: $(1, 1, 1), (1, 1, 0), (1, 0, 0)$,
- (2) $v = (1, -1, 1)$, bázis: $(1, -1, 2), (0, 0, 1), (1, 2, 3)$,
- (3) $v = (1, 2, 1)$, bázis: $(-1, 2, 1), (1, 2, 3), (-1, 1, 1)$,
- (4) $v = (1, 2, 1, 2)$, bázis: $(-1, 1, 1, 0), (1, 2, 1, -1), (1, 1, 1, 1), (-1, -1, -2, -2)$.

Nehezebb feladatok

5. Feladat. Mit tudunk mondani a következő vektorrendszerről lineáris függetlenség szempontjából az x paraméter függvényében?

$$(1, -1, 2, 1), (-1, 0, 1, 1), (x, -1, 3, 2)$$

6. Feladat. És erről?

$$(1, -1, 2, 1), (2, -1, x + 3, x), (1, 0, x + 1, 2x - 2)$$

7. Feladat. Tegyük fel, hogy egy valós vektortérben a v_1, \dots, v_m vektoroknak csak véges sok lineáris kombinációja állítja elő a nullvektort. Következik-e ebből, hogy a vektorrendszer lineárisan független?

8. Feladat. Tegyük fel, hogy v_1, v_2, v_3 egyike sem a nullvektor. Mit állíthatunk v_1 és v_3 viszonyáról lineáris függőség, illetve függetlenség szempontjából, ha

- a) v_1, v_2 lineárisan függő, v_2, v_3 lineárisan függő,
- b) v_1, v_2 lineárisan független, v_2, v_3 lineárisan függő,
- c) v_1, v_2 lineárisan független, v_2, v_3 lineárisan független?

9. Feladat. Határozzuk meg az x paraméter értékét úgy, hogy a következő vektorrendszer rangja a legkisebb legyen.

$$(3, 2, 6), (-1, 2, 1), (2, x, 7)$$

10. Feladat. Határozzuk meg az alábbi vektorrendszer rangját az x paraméter függvényében.

$$(1, -1, 2, 1), (1, 0, 3, 0), (2, -1, x + 4, x^2 - 3x + 3), (-1, 4, x, x - 6)$$

11. Feladat. Adjuk meg az x paraméter értékét úgy, hogy az adott vektorrendszer NE legyen bázisa az \mathbf{R}^4 vektortérnek:

$$(1, -1, 0, 1), (1, 1, 1, 0), (-1, x, 2, 1)$$

12. Feladat. Adjuk meg az x paraméter értékét úgy, hogy az adott vektorrendszer NE legyen bázisa az \mathbf{R}^4 vektortérnek:

$$(-1, 1, 0, 1), (x, 1, 2, 1), (1, x, -1, 2), (1, 0, 1, 0)$$

13. Feladat. Legyenek a v vektor koordinátái a v_1, \dots, v_n bázisban: $(1 \ \alpha_2 \ \dots \ \alpha_n)$. Igazoljuk, hogy ekkor a v, v_2, \dots, v_n vektorrendszer is bázis, és adjuk meg benne a v_1 vektor koordinátáit.

14. Feladat. Legyen v_1, \dots, v_n bázisa egy V vektortérnek. Adjunk meg olyan v vektort, melyre a $v_1 + v, \dots, v_n + v$ vektorrendszer nem bázis. Milyen v vektorok esetén lesz a $v_1 + v, \dots, v_n + v$ vektorrendszer bázis?

15. Feladat. Igazoljuk, hogy a valós együtthatójú polinomok vektortere nem véges dimenziós, vagyis nem adható meg benne véges sok vektorból álló generátorrendszer.